

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2696/2019
11.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Величковић, адвокат из ..., против туженог Грађевинско друштво „ИмпериаЛ градња“ д.о.о. из Београда, чији су пуномоћници Игор Шарац и Владан Моцовић, адвокати из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2172/18 од 17.05.2019. године, у седници већа одржаној 11.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и преначава пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2172/18 од 17.05.2019. године у ставу првом изреке, тако што **СЕ ОДБИЈА** жалба туженог као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П1 360/2017 од 13.03.2018. године у ставу првом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка по ревизији у износу од 34.480,00 динара, у року од осам дана.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П1 360/2017 од 13.03.2018. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени „ИмпериаЛ градња“ д.о.о. Београд да тужиоцу АА на име накнаде штете због неостваривања права код Националне службе за запошљавање исплати износ од 21.653,44 динара са законском затезном каматом почев од 30.09.2011. године, износ од 21.653,44 динара са законском затезном каматом почев од 31.10.2011. године и износ од 21.653,44 динара са законском затезном каматом почев од 30.11.2011. године до исплате, у року од осам дана. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев да се обавезе тужени да за рачун тужиоца на износе накнада из става првог изреке уплати надлежним фондовима доприносе за здравствено, пензијско и инвалидско осигурање, према основици важећој у време исплате. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од укупно 371.721,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате, а ставом четвртим изреке је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка у износу од још 202.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2172/18 од 17.05.2019. године одлучено је о жалби туженог, па је ставом првим изреке преиначена првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев наведен у ставу првом изреке, а потврђено је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено, преко пуномоћника адвоката, изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је имао у виду садржину тражене правне заштите у спроведеном поступку и установио да је у спору о престанку радног односа ревизија дозвољена и против пресуде којим је одлучено о новчаним потраживањима, а у смислу члана 441. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14 и 87/2018).

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном, решењем директора туженог од 10.08.2011. године тужиоцу је отказан уговор о раду као технолошком вишку са даном 26.08.2011. године. У даљем су донета решења туженог од 10.08.2011. године којим је стављено ван снаге решење о отказу уговора о раду тужиоцу као технолошком вишку и решење туженог од 09.11.2011. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду због непоштовања радне дисциплине. Решење од 10.08.2011. године није побијано, а решења од 10.08.2011. године и 09.11.2011. године су поништена као незаконита и тужени је обавезан да тужиоцу исплати отпремнину и накнаду штете на име изгубљених зарада за време незаконитог отказа, правноснажном делимичном пресудом Првог основног суда у Београду П1 5207/11 од 11.06.2012. године, која је у том делу потврђена пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3971/17 од 27.01.2012. године, донетим у овом поступку. Тужиоцу је због престанка радног односа као технолошком вишку правноснажно досуђена отпремнина у износу од 535.198,36 динара и на име неисплаћеног дела зараде за период од априла до августа 2011. године износ од 2.750 евра у динарској противвредности. О преосталом захтеву који се односи на накнаду штете због неостварене накнаде код Националне службе за запошљавање, узроковане пропустима туженог, одлучено је пресудом првостепеног суда, коју је другостепени суд преиначио, овде побијаном пресудом. Релевантне чињенице за одлуку о том делу тужбеног захтева су утврђене.

Тужиоцу је радни однос код туженог престао као технолошком вишку са даном 26.08.2011. године, на основу решења туженог од 10.08.2011. године, које није било предмет побијања. Тужени није одјавио тужиоца са обавезног социјалног осигурања са даном 26.08.2011. године, нити је са тим датумом закључио радну књижицу тужиоца и доставио му заједно са решењем о престанку радног односа. Тужени је у радну књижицу тужиоца уписао као датум престанка запослења 10.11.2011. године и тако закључену радну књижицу је тужиоцу вратио 25.11.2011. године. При овим чињеницама, уз чињеницу да је тужилац био пријављен на обавезно социјално

осигурање као да је запослен код туженог све до 10.11.2011. године, тужени је онемогућио тужиоца да оствари новчану накнаду код Националне службе за запошљавање, подношењем захтева са прилогом исправа, у року и на начин прописан чланом 68. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10). Наиме, по пријему радне књижице према којој је тужиоцу радни однос код туженог престао дана 11.10.2011. године, тужилац се пријавио Националној служби 30.11.2011. године, али није успео да оствари новчану накнаду као незапослено лице коме је радни однос престао као технолошком вишку по члану 67. став 1. тачка 1. и члану 68. наведеног закона. Његов захтев је одбијен од стране НСЗ. За тужиоца је настала штета због изостанка накнада у висини утврђеној путем вештачења за три месеца у којима је већ имао својство лица коме је радни однос престао као технолошком вишку, по непобијаном решењу туженог.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је основан тужбени захтев тужиоца према туженом за накнаду штете због неостваривања права на новчану накнаду у ситуацији престанка радног односа као технолошком вишку. У правним разлозима тај суд се позвао на одредбе члана 160. и 164. Закона о раду, члана 154. став 1. Закона о облигационим односима и одговарајуће одредбе Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, у склопу којих је ценио каквог је утицаја имало на тужиочеву ситуацију описано поступање односно пропуштање туженог.

Закључак првостепеног суда о одговорности туженог за штету, другостепени суд није прихватио изношењем разлога да тужиоцу који је био пријављен код туженог на обавезно социјално осигурање закључно са 10.11.2011. године, није припадало право на накнаду по члану 68. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, јер није био испуњен нужни услов за њено остваривање - престанак осигурања. Другостепени суд је имао у виду исте одредбе Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, као и првостепени суд, али је пропустио да на ваљан начин цени утицај туженикових пропуста да тужиоца одјави са обавезног осигурања запослених са стварним датумом престанка радног односа 26.08.2011. године и да са тим датумом стварног престанка запослења закључи радну књижицу и врати је тужиоцу заједно са решењем о отказу уговора о раду.

Врховни касациони суд налази да су разлози другостепеног суда неприхватљиви. Предмет спора је накнада штете настале због утврђених пропуста туженог. Штета се огледа у неоствареној накнади код Националне службе за запошљавање. Тужилац је услед пропуста туженог био лишен могућности да накнаду оствари за месеце за које би по редовном току накнаду остварио, да није било описаних пропуста туженог. Управо због тога што тужиоца није одјавио са обавезног социјалног осигурања од дана престанка радног односа 26.08.2011. године па све до 10.11.2011. године, тужени сноси одговорност за штету коју је својим пропустима изазвао, у смислу члана 154. став 1. и члана 155. Закона о облигационим односима. Стога, Врховни касациони суд прихвата потпуне и правилне разлоге првостепеног суда у погледу одлуке о основу тужбеног захтева и о висини тужиоцу припадајућих накнада.

Уз дату оцену да је побијаном другостепеном одлуком, погрешном применом материјалног права преиначена првостепена пресуда, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

С`обзиром да је тужилац са ревизијом успео, тужиоцу припада накнада трошкова ревизијског поступка на терет туженог, за састав ревизије у траженом износу 12.000,00 динара, а на име таксе на ревизију 8.992,00 динара и таксе на одлуку по ревизији 13.488,00 динара, укупно 34.480,00 динара. О трошковима насталих у поступку поводом ревизије, Врховни касациони суд је одлучио на основу члана 165. став 1. ЗПП, као у ставу другом изреке.

Председник већа - судија
Божидар Вујичић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић